

Del xusco a l'OTAN: una història del servei militar

Text > DANI VIVERN

La piràmide d'edats actual al nostre territori no augura, en principi, un gran èxit per a un llibre sobre el servei militar. Descomptem, d'entre els possibles interessats en el tema, la gran majoria de les dones. I afegim-hi els homes de menys de quaranta anys, que en coneixen les aventures i desventures només d'oïda, atès que des de l'any 2001 ja no hi va haver *mili* obligatòria.

Però seria injust encasellar aquest quadern, *El servei militar*, entre les obres per a estudiosos, erudits o nostàlgics de les guàrdies i les desfilades. L'autor, Isidre Prades, que va viure el servei militar quan ja faltaven pocs anys perquè s'abolís, ha rebuscat, com a bon arxiver, tot el que va definir el «servei a la Pàtria» ja des del temps del feudalisme. En un interessant exercici de concisió, presenta per a un col·lectiu ampli de possibles lectors l'evolució de la milícia, en paral·lel amb els canvis històrics, socials i polítics viscuts al llarg dels segles i que, naturalment, es van reflectir en l'Exèrcit i en la seva relació amb la societat civil.

Per això, el text no es queda en les superficialitats i els tòpics a què ens tenen acostumats molts escrits satírics contra la *mili* o decididament antibel·licistes. El treball no perd mai

la brúixola de l'objectivitat i, si hi ha alguna cosa de criticable, és precisament l'asèpsia. No hauria estat malament incloure-hi algunes anècdotes, com les que solen aparèixer en les converses dels que vam fer el servei militar i rememorem —barrejant amistat, nostàlgia de la joventut i vivències inesborrables— aquells mesos vestits d'uniforme, o un recull petit de vocabulari castrense popular i habitual durant la *mili*.

De fet, i tractant-se d'un «Quadern de la Revista de Girona», col·lecció en què els temes s'han de cenyir al nostre territori, hi trobem a faltar més informacions sobre centres militars en terres gironines i sobre oficials, caps i generals que van exercir a les nostres comarques. Per exemple, no es dedica cap capítol a les casernes que des del final de la Guerra Civil van ocupar una part considerable de l'eixample gironí, i per les quals van passar desenes de milers de soldats. Tampoc no es dedica cap apartat als militars gironins o establerts a les nostres terres durant gran part de la seva carrera.

En canvi, l'autor no s'ha descuidat de tractar aspectes tangencials però igualment importants: excedents de *cupo*, festes dels quintos, objectors...

Fer un repàs detallat de cadascun dels relats que trobareu en aquesta nova entrega d'*Històries de Tramuntana* seria aixafar-vos el plaer de descobrir-los vosaltres mateixos, i per això no seré jo qui us privi d'una experiència tan grata. Només un incís: podeu seguir l'ordre proposat per l'editor o establir el vostre. Però, tant si és l'atzar qui guia la vostra lectura com si no, cap dels relats no us decebrà. Per descomptat i per fer honor a la dita «tants caps, tants barrets», algunes narracions us plauran més que d'altres, ja sigui pel gènere, per l'estil o pel llen-

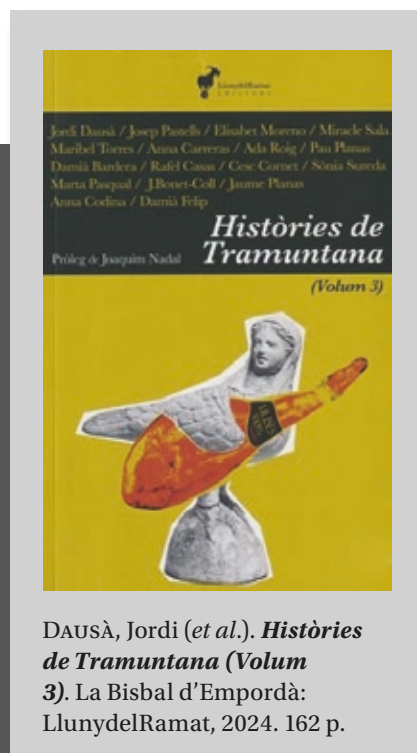
guatge, però en cadascuna hi trobareu quelcom que la farà mereixedora de la vostra atenció.

Perquè, com ja va fer en els volums precedents, l'editorial LlunydelRamat aconsegueix reunir uns relats ben diversos quant a contingut, però d'acurada execució i rigorosos en termes d'estil. I, alhora que assoleix aquesta fita, aquesta jove editorial ens acosta a la literatura més propera, aquella que es conrea al territori, la que sembren i fan créixer els autors i les autores de proximitat. Una literatura de quilòmetre zero que fa gaudir i reflexionar i que nodreix.

PRADES I BUIXONS, Isidre. *El servei militar*. Diputació de Girona, 2024. 90 p. (Quaderns de la Revista de Girona; 237)

Tanmateix —reiterem—, un enfocament menys generalista i més centrat en les comarques gironines hauria fet d'aquest llibre una aposta segura per enriquir les converses dels que vam deixar el quarter ja fa moltes dècades. Però també és un material valuós per a historiadors i per als que no han conegut (si no ha estat per les batalletes dels avis) què era allò de la «tercera imaginària».

DAUSÀ, Jordi (et al.). *Històries de Tramuntana (Volum 3)*. La Bisbal d'Empordà: LlunydelRamat, 2024. 162 p.